

پەرتۇوکى كۆرس بۇ بايەتى ئەكادىمېك سکىل
بۇ سالى خويىندى 2019-2020

(وهشانى دووەم)

© 2016 بەرپویە رایەتى پەرەپەدانى پروگرامەكان لە زانکۆي سەلاھەدین-ھەولێر

*بەشداربۇوانى پەرەپەدانى پروژەي (ULP) بۆ وەشانى دووهەمى كۆرسبۇوكى بايەتى گفتۈگۈي ئەكادىمىي و بىركردنەوەي رەخنەگرانە:

1. پ.د.فاتىمە رەشيد حەسەن باجەلانى
2. م.ھەردەوان مەحمود كاكەشىخ
3. م.ى.ھىۋا عەلى

© 2015 ئامادەكارانى وەشانى يەكم لە كۆرسبۇوكى بايەتى گفتۈگۈي ئەكادىمىي و بىركردنەوەي رەخنەگرانە:

*بەشداربۇوانى پروژەي (ULP) لە زانکۆي سەلاھەدین:

4. پ.د.فاتىمە رەشيد حەسەن باجەلانى
5. پ.د.عادل كەمال خدر
6. م.ھەردەوان مەحمود كاكەشىخ
7. م.ى.شۆخان شىئىززاد قادر
8. م.ى. ھەردى خىرالله عبدالله
9. م.ى.ھىمن تحسىن عىسى

* بەشداربۇوانى پروژەي (ULP) لە زانکۆي ئەپەلاچن سەھىت (ئەمەريكا):

1. Prof. Sara Zimmerman
2. Prof. Audrey Dentith
3. Prof. Eric Groce
4. Phd stuedant Mona Abinader

گومان لەوەدا نییە پیشکەوتى ئاستى مەعرىفى قوتابىان بەشىوھىيەكى سەردىكى وابەستەيە بە بابەت و پروگرامەكانى خوینىدىنى زانكۆيىھە، تاوهەكى بابەتكەن خوینىدىنىش چىرتى و تىرىتېن لەپرووی زانيارىي نوييەوە قوتابىيان زياڭىز سوودمەندىر دەبن.

لەچوارچىيە ھەولەكانى بەرييەبەرايەتى پەرەپىدانى پروگرامەكانى خوینىدىن لەزانكۆي سەلاحدىن بۇ بابەتى گفتۇگۈزى ئەكادىمىي، كە لە قۇناغى يەكەمى گشت بەشەكانى كۆلىزەكان دەخوينىدىرى. بىر لەوە كرايەوە پەرە بەم بابەتكە بدرىت وەك بابەتىكى سەردىمىييانە و هەنوكەميي بەجۇرىك كە بگونجىت لەگەل ستانداردە جىهانىيەكان. بۇ ئەم مەبەستەش لەماوەي چوارسالى راپردوودا بۇ ئەوەي بەتمواوى ئاشنابىن لە گرفت و ئاستەنگەكانى بابەتكە و شىۋازى پەرەپىدانى، فۇرمى راپرسى بەسەر تەمماوى ئەو مامۇستايانەدا دابەشكرا كە ئەم وانەيان لە كۆلىزە جىاوازەكان گۇتووەتەوە. لەلایەكىتىرىشەو بۇ زياڭىز قۇولبۇونەوە لە بابەتكە قوتابى خوینىدىنى بالا (عوسمان قادر) ھاندرا، كە ماستەرنامەكەي بەسەرپەرشتى (پ.د.فاتىمە باجەلانى) تايىبەت بکات بە ھەلسەنگاندىن و پەرەپىدانى بابەتى گفتۇگۈزى ئەكادىمىي، ھەر بۇيە لە پەرەپىدانى ئەم بابەتكەدا بەچرى سوود لە دەرئەنجام و پىشىيارەكانى ماستەرنامەكە وەرگىراوه.

لەدوايىن ھەولىشدا بەرييەبەرايەتى پەرەپىدانى پروگرامەكانى زانكۆي سەلاحدىن بە پروپۇزەلىك بەشدارىكىد لە پىشبرىكىي پروگرامى Iraq University Linkages Program كە بە(ULP) ناسراوه، بۇ بەدەستەنەنائى فەندىك بۇ بەستەنەوەي زانكۆيەكى ھەرىمى كوردىستان بە زانكۆيەكى ئەمەرىكى. خۆشىختانە زانكۆي سەلاحدىن ئەو پروپۇزەلەي بردەوە كە لەلایەن پ.د.فاتىمە رەشيد حەسەن باجەلانى و بەھەماھەنگى لەگەل پ.د.ئىبراھىم حەممەرەش و پ.ب.ى.د.محمد عەزىز نۇرسابۇو، كە تايىبەت بۇو بە پەرەپىدانى گۇتنەوەي وانەي بابەتى گفتۇگۈزى ئەكادىمىي لە قۇناغى يەكەم "Academic Debate" Course for First Year Students).

بەسوودوھەرگەتن لەتوناكانى مامۇستايانى بەشداربۇو لە كۆرسى پەرەپىدانى بابەتى گفتۇگۈزى ئەكادىمىي كە لە زانكۆي ئەپەلەچن سەتىيت لە ويلايەتى كارۆليناي باكور بەريوھە چوو، ھەروەھا بە سوود وەرگەتن لە پىشىيازى لېزىنەي پىدداقۇنەوەي بابەتى گفتۇگۈزى ئەكادىمىي (پ.د.كەمال مەحمود، پ.د.فاتىمە باجەلانى، پ.د.كاۋىس عەزىز، پ.د. قادر حەسەن، د.سورەيا مەحمود) و چەند مامۇستايەكى بابەتى گفتۇگۈزى ئەكادىمىي (م.ى. سالىم نەجمەدىن، م.ى. ھەوراز سامى) لەكۆلىزى پەرەردە و لە پىگەي ئەنجامدانى چەند سىمېنارىك سەبارەت بە چۈنۈيەتى ئامادەكردىنى پاپۇرتى ئەكادىمىي و دىزانى پۇستىرى ئەكادىمىي، ھولىدرا بەشىۋازىكى پۇخت دوبىارە دارشتنەوە بۇ بابەتكەنەي وانەي گفتۇگۈزى ئەكادىمىي بىرىت بەجۇرىك كە بابەتكە بىرىتتە شىۋازىكى ستاندارد كە لەگەل ستانداردى زانكۆ پىشەكەوتۇوەكان جىهان بگونجى، بە لەبەرچاۋگەتنى بارودقۇخ و تايىبەتمەندىيەكانى ھەرىمى كوردىستان.

کولیز:

بهش:

ناوی مامؤستا:

3 کاتژمیر له هه فته‌یه کدا

ئیمه‌یل:

کاتژمیره کان / یەکەكان: $3 \text{ کاتژمیر} \times 18 \text{ هه فته} = 54 \text{ کاتژمیر}$

ماوهی کۆرسەکە: 54 هه فته (له) تاوه کو ( )

خشتە:

کاتژمیر: رۆژ:

کاتژمیره کانی ئۆفیس:

کاتژمیر: رۆژ:

یەکەكانی بابەتكە: 3 کاتژمیر له هه فته‌یه کدا (1 کاتژمیر پراکتیکى) بۇ گوتندوهی ئەم بابەتكە تەرخانکراوه. كە دەكتە چوار يە كە له يەك سالى خويىندندا.

ناوەرۆکى بابەتكە: ئەم بابەتكە بۇ گەشەپىدانى توانا و شارەزابى قوتايان لە پەيوندى و گفتۇگۇ و دىبەيتى ئەكادىمى ئامادەكراد. بابەتكە كانى ئەم بابەتكە راھىنائىكە بۇ چۈنیەتى بەكارھىنائى سەرچاوه کان لە پەيوندىيە ئەكادىمىيەكان، بۇ دەستخستنى زانست، بۇ ورۇزاندى پرسىيارە ئەكادىمىيەكان و وەلامدانەوهى پرسىيارەكان بە تىرو تەسەلى. هەروەها راھىنائىكە لە بابەتكە كانى بىركردنەوهى رەخنەگرانە و رېزگەرن لە بىروراى بەرامبەر و چۈنیەتى ئەنجامدانى گفتۇگۇ ئەكادىمى.

لەم بابەتكەدا، قوتايان فيرى ئەم دەكىيەن كە چۈن پرسىيارەكان بورۇزىن و بە شىۋىيەكى لۇجىكى و رەخنەگرانە دەقە زانستىيەكان شىبىكەنەوه. رېبەريدەكىيەن لە چۈنیەتى لىكدانەوهى رەخنەگرانە بۇ ئەو بابەتكە كە دىيانخويىننەوه، هەروەها راھىنائىان پىدەكرى بە مەبەستى گەشەپىدانى تواناكانىيان لە رېگەنى نوسىنەوهى تىپوانىنەكانىيان لە هەمبەر بابەتكى خويىندراو و پرۆسمى فيرىبوونىان.

سەرەتايى ئەمانەش، قوتاپيان فېردىكىن كە بە شىۋىيەكى ئەكادىمىييانە سەيرى كىشەكان بىكەن و پىشنىيازى گونجاو و زانستى بۆ چارەسەر كەردىيان بخەنە پۇو.

ئامانجەكانى بابەتكە و دەستكەوتەكانى فېرپۇون:

أ. ئامانجەكان:

- 1- بەھىزىرىنى بىرەكەنەوەرە خەنە گرانە و دەربىرىنى لۆجىكىيانە
- 2- رېزگەتن لە جىاوازىييانە كە لە پەيوەندىيە كۆمەلەتىيەكانى كۆمەلگە جىاوازەكاندا ھەيە.
- 3- گەشەپىدانى بىرەكەنەوەرە خەنە گرانە و مەتمانە بەخۇبۇون لە دەربىرىن و گۈزارشت كەندا.

ب. دەستكەوتەكانى فېرپۇون:

قوتاپيان دەتوانى ئەمانەمى خوارەوە بىكەن:

1. بەگەرخىستنى لىھاتوويان لە دىبەيت و بەھىزىرىنى تواناكانىيان بۆ دەربىرىنى بىرۇرەي مانادار و زىرەكانە لە كۆمەلگەدا.
2. بەكارھىنانى سەرچاودى مەتمانەپىتىراو بۆ كۆكەنەوەرە بەلگە بە شىۋىيەكى چالاك و رەخنە گرانە.
3. نىشاندانى توانا و كارامەسى دىبەيت و دانوستانى ئاشتىخوازانە لە گەل ئەوانى تردا.
4. ئامادەكردن و ئەنجامدانى گفتۇرگۆرى لۆجىكى كە سوودى بۆ كۆمەلگە ھەيە.
5. دەستنىشانكىردن و شۇقەكەنە كە لە كۆمەلگەدا تازە سەرييان ھەلداوه، ھەروەها سەيرەكەنە خود وەك بىركارىيەكى چالاك بۆ چارەسەر كەردىيان.

6. نىشاندىنى كراوهىلى لە بەرامبەر بىرۇرە جىاوازەكان و ئامادەسى بۆ گۆرانكاري لە بىرۇرە خۆيدا.
7. نىشاندانى مەريفە لە ناوهندەكانى فېرپۇوندا بەكارھىنانى تەكىنەلۈچىا بۆ سوودى گشتى.

لە كۆتاپى ئەم بابەتكەدا پىشىينى دەكىرى قوتاپيان بىتوانى:

زانىارى كۆبکەنەوە، شىبىكەنەوە، رەخنە ئىېڭىن، ھەللىپەنگىن، ھەرەنە ئەم بابەتكەنى دەستنىشان بىكەن كە سودىيان دەبى بۆ لىكۆلینەوە كانىيان. پىشىينى دەكىرى قوتاپيان بە مىتۇدى بىرەكەنەوەرە خۇيىنەوە و بنوسن، ھەروەها بېرۇرەي جىاواز بىڭىن. ھەروەها پىشىينى دەكىرى كە بىتوانى راپورتى ئەكادىمىي بنوسن، دىبەت ئەنجامبدەن، گفتۇرگۆر بىكەن، لەيەكترى تېبىگەن و پۇستەر دروستەر بىكەن.

قوتابی نازیز: فهله فهی ئەم بابهته بريتىيە لە ئەوهى كە فيرپون پرۇسەيەكى كۆمەلایەتىيە و جگە لومە كە زانىارى دەگوازىتىنەوە، هەروەها دەشى بەرھەم بەھىنەرە. بۆيە، تۆ خاونى رۆلىك و بەرسىيارىتىيەكى گەورە لەم پرۇسەيەدا.

ھەموو قوتاپىيەك پىيىستە ئاگادارى: كە خۆى بە دور بىگرى لە بىرۇكەي بەرامبەر و فيل كەن، بە بەكارھىنانى بىرۇرەي كەسىكى تەركەنەوە كە خۆى بى، جا لە نوسىين بى ياخود لە قىسە كەندا. بۆيە دەبى ئامازە بە ھەموو ئەم سەرچاوانە بىرىن كە بەكارھىنراون لە پىرست و لە كاتى قىسە كەندا.

مېتۆد و چالاکىيەكانى قوتاپىان:

ئەم بابهته مېتۆدىك بە كاردەھىننى كە ناسراوه بە "فيّخواز چەقى فيّبۈونە". بە ھۆى ئەم مېتۆدەوە قوتاپىان دەتوانن ئەوهى دەيخوينەوە و لىيدەكۈلنمەوە بە بارودۇخى خۆيان بېھىستىنەوە، بۆيە خۆيان بەرسىي فىرپۈونى خۆيان.

لە گۈتنەوە ئەم بابهتەدا ئەم رېگانە بەكاردى: وانە، وتوىز، كاركەن بە كۆمەل، چالاکى پراكىتىكى. *تەماشى پاشكۆزى ژمارە 1 بىكە.

قوتابىان ھاندەدرىن كە بەشدارىن لە پرۇسەكانى فيرپۈون و فيرگەن (خۆيان بەرسىي فىرپۈون). دەبى پۈل ناوهندىكى يارمەتىيدەر و چالاک بى بۆ ئەنجامدانى دېبەيتى ئەكادىمى، لە بىرى ئەوهى كە بىرەتى بى لە زنجىرىدەك لە وانە سەبارەت بە دېبەتى ئەكادىمى لەلايەن مامۇستاواه. لە سەرتاي وەرزدا زانىارى سەبارەت بە ئاكارەكانى پەيوەندى و گفتۇگۇ و نوسىينى راپۇرت و توانسىتى تەر و بابەتى ترى پىيىست لەلايەن وانبىزەوە پىشىكەش دەكىي بە مەبەستى يارمەتىدانى قوتاپىان لە خۆ ئامادەكەن بۆ ئەنجامدانى ئەركەكانى بابەتكە.

ئەم چوار چالاکىيە خوارەوە لە بابەتكەدا داواكراون:

1. **گفتۇگۇ ھەممەلايەن و بىرگەنەوە رەخنەگەرانە و بابەتى تىۋىرى:** قوتاپىان و مامۇستا و توىزى بابەتىكى ھەلبىزىردارو دەكەن و بىرورا كانىيان دەگۆرنەوە. قوتاپىان پوختەيەك سەبارەت بە خالى سەرەكىيەكانى دەقىيەك ياخود فيلمىك دەخەنە رۇو، پاشان ئەم خالانە تاوتۇرى و توىزى دەكەن. پرسىيارى رەخنەگەرانە دەورۇزىن و بە شىوھىيەكى زانستيانە وەلاميان دەدەنەوە. چالاکانە لە گروپەكانى خۆيان كاردەكەن.

2. نوسىينى راپۇرت:

قوتابىان بابەتىكى گفتۇگۇ ھەلگەر ھەلدەبىزىن بۆ نوسىينى راپۇرتەكانىيان. 3 قوتاپى لە يەك گروپدا كاردەكەن. گروپىكى تەرەمان بابەت ھەلدەبىزىن و دەبنە لايەنى بەرامبەر(دەز) *تەماشى پاشكۆزى ژمارە 2 خالى 2 بىكە. قوتاپىان دەستدەكەن بە پوختەكەن و دارپشتەوە دەقى تەر لە نوسىينى پىشەكى و بابەتە سەرەكىيەكان و ئەنجامدا، ئامازە بە سەرچاوهەكان دەكەن، لە نادەرۇكى نوسىنەكەيان، هەروەها لە كۆتاي لە لىستى سەرچاوهەكان. قوتاپىان دەتوانن ئىنتەرنېت، گۈۋار، چاو پىكەوتىن و كتىب

وەک سەرچاوه بەکار بھىنەن. گفتۇگۆی لۆجىكى بەكاردەھىن و بەلگە بۇ قىسە كانىيان دەھىنەوە. ئەم راپورتانە بە نمرە ھەلدىسىنگىندرىن و فيدباكى گونجاو بە قوتابيان دەدريت.

بۇ نوسىينى راپورتە كانىيان قوتابيان دەتوانى بە گروپ كار بکەن. ئەركەكان لە نىوان خۆيان دابەش دەكەن و بەشىۋىيەكى پىك و پىك دواى وانەكان كۆددەبنەوە بۇ تاوتۈيىكىدنى بابەتكە و دەرىپىنى رەخنە و پىشىزىازە كانىيان. خشتەيەك بۇ دابەشكىرنى ئەركەكان و كاتەكان دروست دەكەن. كاتى گونجاو تەرخان دەكىي بۇ پىداچوونمۇھى لەگەل ھاوپولەكانى و پىدانى فيدباك سەبارەت بە پىشەكى، ناوارپۇك و ئەنجامەكانى راپورتەكە.

3. **پۆستەر:** دېبى قوتابيان پۆستەرى بۇنە و پۆستەرى ئەكادىمى ئامادەكەن. پۆستەرى ئەكادىمى سەبارەت بەو راپورتە گفتۇگۆر ھەلگەرىيە كە قوتابيان نوسىييانە. ھەنگاوهكانى ئامادەكىرنى ھەر دوو جۈرەكانى پۆستەر لەگەل ئەم كۆرسىبوکە ھاپىچ كراوه. ***تەماشى پاشكۆى ژمارە3 بىك**

4. **دېبىيەت و گفتۇگۆي ئەكادىمى:** ئەم گروپانى كە ھەمان بابەت ھەلدىبىزىن كە دوو گروپى بەرامبەرن بە ئاراستەرى جياواز، لەگەل يەكتىر لە گروپىكى گەورەتر كاردەكەن، رېكخەرىك سەرپەرشتىيان دەكات. (بەمەرجىڭ ئەم قوتابىيە ئەركى رېكخەرى دېبەتى پى دەسىپىرىدىت لە گروپەكانىتىرى بىت)

قوتابيان بەيەكەوە كار دەكەن بۇ رېكخەستىنى بىرۇرَا كانىيان و ھىننانمۇھى بەلگە بۇ قايىلكردى ئامادەبوان (جهماوەر) و وەلامدانمۇھى پرسىيارەكانىيان. لەم دېبىيەدا قوتابيان ھاندەدرىن كە ھاۋارانبىن لەگەل يەكدى و رېز لەبىرۇرَا جياوازەكانى يەكترى بىگرن.

زۇرىنەي دېبىيەكانى سەرتەلە فزىيون نمونە باش نىن، بۇيە رېنگە پىنەدراوه. گىنگە رەخنە ئاراستەرى بۇچۇنە كان بىرى ئەوەك كەسەكان واتە (جياڭدىنەوەي بىكەر لە كار)، ئامانچ لە دېبىيەت كىرىن بىردىنەوە و سەپاندى بىرۇرایەكى دىاريکراو نىيە، بەلگە باوهپىھىنەنى بەرامبەرە بە زۇرتىرىن بەلگە پاساوى لۆجىكىيەنە.

ئامادهبوون و ھەلسەنگاندىنى قوتابى

شىوازى ئامادهبوون لەوانەكان

پىويسىتە قوتابى لە ھەممۇ وانەكانى ئەم بابەتمەدا لەكتى ديارىكراوى خۆيدا ئامادەيت، مۆلەت نادرى بەقوتابى لەلاين مامۆستاوه چونكە قوتابيان رۇزانە بەپىي رېساكان ھەلسەنگاندىيان بۇ دەكرى. ھەر **قوتابىيەك** زياتر لە 10% كاتىزمىرىڭانى سالى خويىندن ئامادە نەبۇو، ئەوا بۇ ئەو سالە بەكەوتۇو ھەزىمار دەكريت لەم بابەتمەدا. ياخود ئەگەر **قوتابىيەك** 3 جار دواكهوت لەكتى ديارىكراوى وانەكەدا ئەوا دواكهوتنى سېيەم جارى **قوتابىيەك** بە نەھاتۇر ھەزىماردەكريت بۇيان، لەمكتەدا مامۆستا بەرپرسىيار نىيە لە دووبارە رۇونكىردنەوە باپەتكە بۇ قوتابىيە نەھاتۇرەكان.

ھەلسەنگاندىن

قوتابى لەم بابەتمەدا ھەلسەنگاندى بۇ دەكريت بە شىۋىيەي كە لە ***پاشكۆرى ژمارە4** دا رۇونكراوەتەوە.

ھەلسەنگاندىنى ئەم بابەته كلاسيكى نىيە وەك ئەو رېنگا باوانەي كە بۇ وانەكانىتىر بەكاردەھىنرىت، بەلكو ھەلسەنگاندىنى ئەم بابەته لەسەر بنهماي رېنگا تازەكانى ھەلسەنگاندى دارپىزراوە. واتە تاقىيىكىردنەوە سەر كاغەز(پەپەر) ئەنجام نادىرىت و لە رېنگەي ھەلسەنگاندىنى چالاكى و كارامەييەكانى قوتابى ھەلسەنگاندى دەكريت لە سەرتايى دەستپىكى خويىندن تاوهكى كۆتابىي سالى خويىندن لە رۇوى تونانى نۇوسىنى راپۇرت و بىيركىردنەوە دەرىرىن و ئامادەكردنى پۇستەرى ئەكاديمى و دىبەت كردن و چالاكى كاركىرىنى بەگروپ، بەشدارى رۇزانەي لە چالاكىيەكانى ناو پۇلدا.

ئەم رېنگا نويىيە ھەلسەنگاندىن وا لە قوتابى دەكا پالىنەرى بۇ خويىندن و فيرىبۇون زياتر بىت نەك تەنها بە مەبەستى دەرچۈن لە وانەكان ئامادەيت. واتە جەخت كردنەوە لەسەر مىتۆدى فيرىكىرىنى ئازاد (Pedagogy Of Freedom) لەبرى كەلك وەرگىتن لە مىتۆدى فيرىكىرىنى بانكى (Pedagogy Banking Model) و ئەزىزلىكى زانىيارى.

خشنده کورسی گفتگوی نهادیمی و بیرکردنده وی رهخنه‌گرانه*

هه فته	چالاکی	شیوازی فیرکردن	سه رچاوه کان
بهشی تیپری			
۱	<ul style="list-style-type: none"> - ثاشناپون به ژینگه‌ی خویندنی زانکویی - پیاداچوونه ویه ک به سیله‌به‌س (پروگرامی خویندن) - ده‌سپیکیک بو شیوازی بیرکردنده و چونیه‌تی تیگه‌یشن و دربرین * 	- وانه	YouTube Videos - Moore, N. B. and Parker, R. 2004. Critical Thinking- 7th ed. McGrow-Hill. Newyork. - Wolfson, J. A. 2012. The Great Debate. A Hand Book for Policy Debate and Public Forum Debate- 4th ed. Lightning Bolt Press. Illinois. - Morrow, D. R. and Weston, A. 2011. A Workbook for Arguments. A Complete Course in Critical Thinking. Hackett Publishing Company, Inc. Indianapolis. - Crick, N. 2014. Rhetorical Public Speaking- 2nd ed. Pearson Education, Inc. Louisiana.
۲	<ul style="list-style-type: none"> - پیشه کیهه ک سه‌باره‌ت به نووسینی راپورت به گروپ ۵* - بیرکردنده وی رهخنه‌گرانه (تاوتوی) - پیکهاته‌ی راپورته‌که، گه‌رانه‌ویه بو سه‌رچاوه کان - توانای توکارکردنی تیبینی و ئامازه‌کردن به سه‌رچاوه کان و - ئاشناکردنی قوتابی به کتبخانه - دستخستنی زانیاری و خوبه‌دورگرتن له دزی زانستی 	- وانه	-Snider, A. and Schnurer, M., 2002. Many Sides: Debate Across the Curriculum. New York: International Debate Education Association. -Vaughn, L., 2008. The Power of Critical Thinking: Effective Reasoning about Ordinary and Extraordinary Claims. 2nd ed. Oxford: Oxford University Press.
۳	<ul style="list-style-type: none"> - کارگیپری کات و سلامه‌تی تهندروستی 		
۴	<ul style="list-style-type: none"> - کارامه‌بی پیشکه‌شکردنی سیمینار درباره‌ی راپورته‌که 	بیرکردنده وی رهخنه‌گرانه (تاوتوی)	

* له پاشکوی ژماره ۲ تهماشای خاله‌کانی ۱-۲-۳-۴-۵ بکه.

		<p>(پبلیک سپیکینگ)</p> <p>- مهشقی گفتگوی لەسەر خۆ لە گروپی بچووکدا، ٥-٣</p> <p>خولەك</p> <p>- دەشى پاودەپۆيىنت بەكارىي 9*</p>	
		<p>- کارامەبىي دىزايىنى پۆستەرى بۇنەكان و پۆستەرى ئەكادىمىي بە بەكارەتىنانى پەزىگرامى پاودەپۆيىنت</p>	5
		<p>- دەسىپىكىك بۇ دىبەيت 1 (پىناسە، پۇختە، مىزۇو، لەگەل فۇرماتەكانى دىبەيت)</p> <p>- کارامەبىي گەياندىن، شىوازى گۈزارشت كىردىن لە بىرۇ بۇچۇونەكان</p> <p>- توانسى ئارگىومىنتسازى و قايدىكىرىنى بەرامبەر</p> <p>- رېزگەرنى لە راي جىاوازى بەرامبەر* 10</p>	6
بەشى پراكتىكى			
<p>لەباسىرىنى بابهتى سەلامەتى و تەندروستى بەجۇرىڭ بى كەپەيەندى بە بوارى خويىندە و ھەبى (بۇ بەشە زانستىيەكان فۆكۆس لەسەر خۇپاراستن لە مەترىسييەكانى تاقىگە زانستىيەكان) و (بۇ بەشە مەۋھىتىيەكان فۆكۆس لەسەر لايەنە تەندروستىيەكانى بەكارەتىنانى كەتىپخانە و كافترىا و خواردنىگەكان) بىرىت</p>		<p>- رېنگىخستنى گروپەكان - شىوازى كاركىرىنى بە گروپ - باسە ھەنۋەكىيەكان لە كوردستان، ھەروەھاچەند باسىك لە بوارىنى تايىبەتدا 3*</p> <p>- ھەللىڭاردىنى بابهت 4* (ھەللىڭاردى قوتابى، بابهتى</p>	7

* لە پاشكۈرى ژمارە 2 تەماشى خالماكانى 9-10 بىكە.

		گفتوگوه‌لگر و همه‌لایه‌ن)	
https://education.exeter.ac.uk/dll/studyskills/harvard_referencing.htm		<ul style="list-style-type: none"> - رهشنسوسي رپورت ياخود و تار 8*-15..00 - پيداچوننهوه به رهشنسوسي رپورت - پيداچوننهوهی هاوپول و رهخنه و پيشنياز (له پولدا) 	8
Referencing (Harvard Style) The University of Western Australia (2015) Harvard Citation Style, [Online], Available: http://www.cqu.edu.au/edserv/undegrad/clc/content/resources.htm [24 Sep 2015] Site This for Me (Online Citation Generator): https://www.citethisforme.com/harvard - Avoid Plagiarism- Paraphrasing, Summarizing and Quotations Belmihoub, K. (2014) Purdue Online Writing Lab. Paraphrase and Summary Exercises, [Online], Available: https://owl.english.purdue.edu/exercises/32/41 [May 29, 2014] Online Learning Center (2015) College Writing Skills with Reading 6th ed. Summarizing and Paraphrasing, [Online], Available: http://highered.mheducation.com/sites/dl/free/0072996277/161503/summarizing.html [2015] http://www.kent.ac.uk/careers/sk/time.htm#Goals	<ul style="list-style-type: none"> - وانه - بيرکردندهوهی رهخنه گرانه (تاوتوي) - کارکردن به گروپ 	<ul style="list-style-type: none"> - به کوتاگه ياندنی رپورت/وتار 	9
-Berg, B. L., 2001. Qualitative Research Methods for the Social Sciences. 4th ed. Boston: Allyn & Bacon. - Adams, J., Khan, Hafiz T. A., Raeside, R. and White, D., 2007. Research Methods for Graduate Business and Social Science Students. New Delhi: Business books from SAGE http://library.bcu.ac.uk/learner/writingguid	<ul style="list-style-type: none"> - وانه - بيرکردندهوهی رهخنه گرانه (تاوتوي) - کارکردن به گروپ 	<ul style="list-style-type: none"> گفتوگو کان (سيمينار له سمر رپورته کان) 	10
	<ul style="list-style-type: none"> - بيرکردندهوهی 	گفتوگو کان (سيمينار له سمر	11

1.02%20Reports.htm	رده‌خنہ گرانه (تاوتوی) - کارکردن به گروپ ههروهها به کرداری کردن	راپورته کان)	
https://support.office.com/en-us/article/Create-your-first-PowerPoint-2013-presentation-42229250-6c66-44cd-adf8-2f5802c63f74	- بیرونی کردن رده‌خنہ گرانه (تاوتوی) - کارکردن به گروپ ههروهها به کرداری کردن	گفتوگو کان (سیمینار لمسه) راپورته کان)	12
	- بیرونی کردن رده‌خنہ گرانه (تاوتوی) - کارکردن به گروپ ههروهها به کرداری کردن	- ظاماده کاری بوق درستکردنی پوسته‌ری بونه و پوسته‌ری ئه‌کادیمی لمسه راپورته که	13 11*
-Freeley, A. J., and Steinberg, D. L., 2009. Argumentation and Debate: Critical Thinking for Reasoned Decision Making. 12th ed. Boston: Cengage. -Snider, A. and Schnurer, M., 2002. Many Sides: Debate Across the Curriculum. New York: International Debate Education Association.	- بیرونی کردن رده‌خنہ گرانه (تاوتوی) - کارکردن به گروپ	پیشانداني پوسته‌رہ کان بوق و درگرتني فيباک لهناو بول	14
- Butt, N. S., 2010. Argument Construction, Argument Evaluation, and Decision-Making: A Content Analysis of Argumentation and Debate Textbooks. PhD. Wayne State University. -Rybold, G., 2006. Speaking, Listening and Understanding: Debate for Non-native-English Speakers. New York: International Debate Education Association. -Snider, A. C., (2011). A Short Guide to Competitive Debate Formats. [pdf] Available at:	- وانه - کارکردن به گروپ	پیشبرکی پوسته‌رہ کان لمسه ئاستی کولیزه کان زانکو	15

*تماشی پاشکوی ژماره 3 بکه.

http://debate.uvm.edu/learndebate.html.	- بیرکردنهوهي رهخنه گرانه (تاوتوي) - کارکردن به گروپ	ئەنجامدانى دىبىيت لەنیوان گروپەكان (دۇوگروپى ناھاۋرا لەسەر ھەمان بابەت)	16
	- بیرکردنهوھى رهخنه گرانه (تاوتوي) - کارکردن به گروپ	ئەنجامدانى دىبىيت لەنیوان گروپەكان (دۇوگروپى ناھاۋرا لەسەر ھەمان بابەت)	17
Event and Academic Posters DeFelice, K. (2015) 25 Ways To Design an Awesome Poster and Create a Buzz For Your Next Event, [Online], Available: https://designschool.canva.com/blog/25-ways-to-design-an-awesome-poster-and-create-a-buzz-for-your-next-event/ [March 13, 2015] Online Event Poster Maker: http://www.postermywall.com/index.php/g/event-flyers https://www.canva.com/design/DABj1ByY6Lc/EyNddA8itY7n_CFHYf8DMw/edit https://designschool.canva.com/blog/25-ways-to-design-an-awesome-poster-and-create-a-buzz-for-your-next-event/ http://designshack.net/articles/inspiration/10-tips-for-perfect-poster-design/ AVS Design (2007) Design aspects of academic poster, [Online], Available: https://connect.le.ac.uk/posters [2007] Hess, G., Tosney, K. and Liegel, L. (2013) Creating Effective Poster Presentations An Effective Poster, [Online], Available: https://www.ncsu.edu/project/posters/ [2013] Purrington, C. (2015) Designing conference posters, [Online], Available: http://colinpurrington.com/tips/poster-design [2015]	- وانە - بە كىداركىردىن	ئەنجامدانى دىبىيت لەنیوان گروپەكان (دۇوگروپى ناھاۋرا لەسەر ھەمان بابەت)	18

پاکستانی زبان

رېگاكانى گوتته وهى گفتوگۇي نەكادىمى

دوای ئاماده‌کردن و پىداچونووه‌ى سىلەبەسى نوي، ھەروھا بە پشتىبه‌ستن بە رەخنه و پىشنىازە‌كانى وانەبىزنانى گفتۇگۆزى ئەكادىمىي، ھەروھا لە گەمل بەرئەنجامى وىرکشۈپىكى يەك ھەفتەيى لە گەمل زانكۆزى ئەپالاچيان سەمەيت بە بەشدارى پروفېسۈر ئۆدرى و پروفېسۈر ئىرىك، بە باش زانرا رىنگانەي وانەگۇتنەوە سىلەبەسى نويى گفتۇگۆزى ئەكادىمىي ئەمانە لە خۇ بىگرى:

۱. وانه (موحازه‌ره)

٢. و ت و ن

۳. کارکردن به کومهل

۴. چالکی کرداری

۱- وانه (موحاذہ)

وانه بیزان دهتوانن ئەم شیوازی فیزکردنە لە چەند هەفتەیە کى دیاریکراودا بە کاریینن بۆ ناساندن و شیکردنەوەی چەند بابهەتىكى جیاواز كە زىدە تىپورىن. باشتەر وايە سوود لە قىدو و پېرىزنتەيشن وەرىگىرى بۇ يېڭانى ئامانجى، وانه كە.

٢. وتوثّق

وشهبیژان دهتوانن ئەم شیوازی فیئرکردنه له چەند ھەفتەیە کى دیاریکراودا به کاریئەن بۆ چالاک کردنی بیرکردنەوەی رەخنه گرانە و پەردەپەدانی بیروپای قوتابیان له پۆلدا به پشتەبەستن بە کۆمەلە ستانداردیکى دیاریکراو. دەشى ئەم جۆرە و تۈزۈزۈانە لە رېنگەی بونىادى قسە كردن ھەروھا / ياخود گېڭىانەوەي چىرۇكى سادەي ناسراو دەبى، لە گەل پىشنىياز كردنى بىرۇكە و يارمەتىدانى قوتابیان. دواتر باھته گفتۇر گۇرەملەگەرەكان دەستتىشان دەكىن، بۆ نمونە كىشىي رېڭارىيە كانى بەش ياخود كىشە كۆمەلەلەتىيە و كلتورييە ھەمنو كەمە كان.

۳. کارکردن به کومهل

له پنگه‌ی ئەم جۆر شیوازی فیرکردنهوه قوتابیان فیردەبن کە چۈن چالاکىيەك ياخود ئەركىنک به كۆمەل بە ئەنجام بىگەيەن. ئەم شیوازە پشت بە چەند خالىك دەبەستى، كە بىرىتىن لە: كارامەيى لە رابەرايەتى كىردىن، بىنخىستنى كات، دابەشىردىنى ئەركەكان، كۆكىردىنەوە زانىيارى و گەيانىدىنى، هەروەها قبولگەردىنى بىروراي بەرامبەر.

مهبہست لەم رېڭەيە بىتىيە لە دابەشىرىنى قوتاپىان بەسەر گروپى بچووك (بە گشتى ۳ کەس) بۇ مامەلە كىرىن و كارلەيەكتىرى كىرىن (تفاعل) بە مەبەستى پىكانى ئامانجىك.

جۆرەكانى مامەلە كىرىن و كارلەيەكتىرى كىرىن:

ا- **راپورتى زارەكى:** بىتىيە لە راپورتىك دەرىارەدى دەستكەوت و بەرئەنجامەكان و بېيارەكانى گروپە بچووكەكە. دەكىزى لەلاين ئەندامىكى گروپە كەمودە بە كورتى باسى ئەو بکرى كە گروپە كە چى كردۇدە و چى دۆزۈۋەتەدە.

ب- **سيمینار:** پىزىنتەيشنېكى گشتىيە كە تىايىدا ژمارەيەك قوتاپى وتارى ئامادەكراو سەبارەت بە چەند لايەنېكى جىاوازى هەمان بابەت پىشكەش دەكەن.

ت- **گفتوكۆي پانەل:** گفتوكۆيەكى دارىزراوه لە نىوان كۆمەل كەسانىكى لە بەرددەم ئامادەبۇواندا سەبارەت بە بابەتىكى دەستنېشانكراو.

٤. چالاكى كىردارى

لەم مىتۆددەدا وانەيىز دەتوانى سود لەمانەي خوارەوە وەربىگەز:

ا- مايكىرۆسۆفت وېرىد (فۇنت، پەراوىن، بەرگى راپورت، سەرچاوهەكان، سەرجەمە و شەكان)

ب- مايكىرۆسۆفت پاودەپۇينت (دىيزائينى پۇستەر، پىزىنتەشن)

ت- كۆكىرىنەوەي زانىارى (توناى راپرسى و چاۋىيىكەوتىن)

ج- هەر جۆرە چالاكى و كىردارىكى دىكە لەلاين قوتاپىيەوە.

پاشکوی ژماره 2

1- به کارهینانی ۋىديۆ باشترين رېنگايدى بۇ فىرّىكىنىڭ گفتۇگۇي ئەكادىمى لە جياتى خويندنەوە و جۇرەكانى ترى فىرّىكىدىن. چەند ۋىديۆلەك بۇ ئەم مەبەستەنى:

- A- <https://www.youtube.com/watch?v=5U-ecOk0gWA>
- B- <https://www.youtube.com/watch?v=f9xwP6V-0vQ&NR=1>
- C- https://www.youtube.com/watch?v=KVfd6wz_IVA
- D- <https://www.youtube.com/watch?v=w82a1FT5o88>
- E- <https://www.youtube.com/watch?v=elho2S0Zahl>
- F- <https://www.youtube.com/watch?v=Ks-Mh1QhMc>

2- پىشەكى بۇ گفتۇگۇي ئەكادىمى^(*):

لە ژىئر چاودىرى دامەزراويىكى پەروەردەسى گفتۇگۇي ئەكادىمى ئەنجام درا بۇ دەستەبەركىدىن دەرفەتە پەروەردەسى كان بۇ قوتابىيان، زۆربەي قوتابخانە و كۈلىزەكان پېرۇگرامى مشتومرى ئەكادىمى ئەنجامدا. مەبەست لىرەدا ئەوهىيە نىيە داخوا ئەمە بەشدارى دەكەين لە گفتۇگۇ كىرىن - بەشدارىكىرىدىمان حەتمىيە، چونكە، زووتر يان دواتر، زۆربەي خەلکى رېشنبىر بەشدار دەبىت لە ھەندى شىواز گفتۇگۇ كىرىن. مەبەستە كە ئايا هەتا چ مەبەستىك ئەم بەشدارىكىرىنە كارىگەر دەبىت. گفتۇگۇ كىرىنى ئەكادىمى دەتوانىت ئىيمە فير بکات بۇ ئەوهى بىيىنە كارىگەر بىرە كىنگەتكۈزۈن شىوازى ھونەرى.

قىسەكىرىدەكان لە گفتۇگۇي ئەكادىمى رېيکخستنى Organization of Speeches

لەدواى شارەذاكىدىن قوتابىيان لە جۇرەكانى بابەتى گفتۇگۇي ئەكادىمى و ئەركى ھەردوو لايمىنى لە گەمل و دڙ، دەبىت قوتابى جۇرەكانى قىسەكىرىن لە گفتۇگۇي ئەكادىمى بناسىت و شارەزاى رېيکخستنى قىسەكىرىدەكان بىكىت. رېيکخستنى قىسەكىرىدەكان لە گفتۇگۇ ئەكادىمى كارىتكى ئاسان نايىت بۇ قوتابى كاتىك شارەزاىي لە سەر جۇرەكانى قىسەكىرىن و چۆنئەتى رېيکخستنى قىسەكىرىدەكان نەبىت. لە گفتۇگۇي ئەكادىمى دا بەشىۋەيەكى گشتى رېيکخستنى قىسە بىرىتىيە لە رېيکخستنى بىرۇرای جىاوازى پشتەستوو بە بەلگەي باوەر پېكراو لە سەر بابەتەكە. قىسەكىرىدەكان لە گفتۇگۇي ئەكادىمیدا دوو جۆرن:

قىسە بىنیاتنەرەكان Rebuttal Speeches لە گەمل تانە لىدرەكان Constructive Speeches

- قىسە بىنیاتنەرەكان Constructive Speeches

ئەم قىسەكىرىدەكان ھەميسە دەكەونە دەستپىيکى گفتۇگۇي ئەكادىمى و بەشىۋەيەكى گشتى دوو جۆرن: قىسە ئەرىنېي بىنیاتنەرەكان و قىسە نەرىنېي بىنیاتنەرەكان كە ژمارىيان دەوھەستىتە سەر ئەم شىوازەي گفتۇگۇي ئەكادىمى كە كارى پى دەكىت لەناو پۇلدًا. بە گشتى گفتۇگۇي ئەكادىمى بە يەكم قىسەكىرىنى ئەرىنېي بىنیاتنەر دەستپىيەكتەن و يەكم قىسە ئەرىنېي بىنیاتنەرەيش بە دوايدادىت. يەكم قىسەكىرىنى ئەرىنېي بىنیاتنەر لە لايەن قىسەكەرى يەكمى تىمى لە گەمل ئاراستەي جەماوەر و /ياخود دەستەي دادوھرى

^(*) بۇ زانىارى زىاتر تەماشى ماستەنامەي (عوسمان قادرابكە، زانكۇي سەلاحمدىن كۆلىزى پەروەردە بىنەپەتى، سالى 2014).

دهکریت. لم قسه کردندها قسه که رهکه هله‌لدستیت به سلاوکردن و پیشکه شکردنی پیشه کییک له سه رگفتونگوییه که که تییدا ناوی با بهته که دینیت و پالپشتی خوی بۆ با بهته که ده ردبه بیریت و هۆکاره سه ره کیه کان به خال دیاردە کات. دواتر رونکردنە و ده دات له سه ره هه ریه که خاله کان به پشت بهستن به به لگمه گه رانه و گه رانه بۆ سه رچاوه زانیارییه کان. له کوتایی دا قسه کهی له کورته یه کدا دووباره ده کاته وو سوپاسی هم موان ده کات بۆ گوئیگرتن لی. له دوای کوتاییهاتنی ئەو قسه کردن، راسته و خوی یه کەم قسه کردنی نه ربى بینیاتنەر له لایەن قسه که ری یه کەمی تیمی دژ ئاراستەی جە ماوەر و / یاخود دهستمی دادوھری دهکریت که به ته و اوھتی له قسه کردنە کەی پیش خوی ده چیت له رووی پیکه ته وو به لام به ته و اوھتی جیاوازه له رووی تیپوانینه وو به نه ربى بۆ با بهته که. ئەمەش به وو ده بیت که قسه که ره کەی لایەنی دژ هله‌لدستیت به سلاوکردن و پیشکه شکردنی پیشه کییک له سه رگفتونگوییه که که تییدا ناوی با بهته که دینیت و دژایه تی خوی بۆ با بهته که ده ردبه بیریت و هۆکاره سه ره کیه کان به خال دیاردە کات به به لگمه و ئەرگومینت نه ربى بیرو بۆ چوون و ئەرگومینتی لایەنی له گەمل رەت ده کاته وو.

- قسمه تانه لیدره کان (رہتکھه رہوہ کان) Rebuttal Speeches

لهم قسسه کردنانه دا قسسه که ره کان هله لد هستن به پیداگری کردن له سه رپای خویان و دو پاتکردنوه‌ی راستی شه رگومینته کانی لاینه کانیان و ره تکردنوه‌ی رپای بدرامبه‌ر. تانه له شه رگومینته کانی یه کتر ددهن به مه بهستی راکیشانی سه رنجی جه ما و هر او/یا خود دهسته‌ی دادوه‌ری به لای تیمه‌که‌ی خویاندا. شه مهش له رینگای هونه‌ر و تاکتیکی قایل کردنی جیاوازه‌و دهیست. تا وه کو بردنوه‌ی گفتونگویه که بچو تیمه‌که‌ی خویان دهسته‌به‌ر بکمن.

*شیوازه‌کانه، گفتوگوی ئەکادىمىي Academic Debate Formats

پولیسی پوپر، Karl Popper Debate گفتگوی گفتگوی Policy Debate کارپ پوپر لینکولن- دوگلاس، گفتگوی

أ- شیوازی گفتوگوی لینکولن- دوگلاس Lincoln-Douglas Debate Format

لله شیوازی Lincoln-Douglas Debate گفتگویه که تنها له نیوان دوو (2) کهس بدرجسته دهیت که يه کیکیان لاینهنی له گمبل و ئوهیتیریان لاینهنی دژ دهیت. ئەم شیوازه پینچ (5) قسە کردن له خۆ ده گریت. دوانیان قسەی بنياتنهر Cross-Constructive (Speeches (Rebuttal Speeches) و سییان تانه لیدرن examination شیوازهدا بونیان هئیه. گفتگویه که بهم شیوهیه دهیت که لاینهنی له گمبل دهستی پیده کات و هەر هەمان لاینهن کوتاییشی پیدنیت. يەکەم قسەی بنياتنهره لاینهنی له گمبل ثاراسته یدەکات. له دواى تەواوبۇنى قسەی يەکەم ئەوهیتیریان پرسیارى ثاراستەدەکات و ئەوش دهیت ولاپى بدانەوه. له دواى تەواوبۇنى پرسیار و ولاام له ماوهى تنها 3 خولەك دا له

نیوانیان، لایمنی **دژ** قسمی بنیاتنهری دووهم ئاراستهدهکات و به همان شیوه Cross-examination پرسیارکردن دووباره دېیتھو. ئەنجا قسمی رەتكەرە (تانه لىدەر) ئى لایمنەكان دەستپېدەکات كە تىايىدا ھەرلایمنەو پىداگرى لەسەر قسمى خۆي دەکات و قسمى بەرامبەرەكەي رەتكەتەوە. قسمەكىدەكان لەم خشتهيە خوارەودا پىزىبەند و كاتەكانىيان روونكرانەتمەو.

كاتى تەرخان كراو	رېزىبەندى ئاخاوتىنى كان
خولەك 8	قسمى بنیاتنهرى لایمنى لەگەل
3 خولەك	پرسیار كردن Cross-examination
خولەك 12	قسمى بنیاتنهرى لایمنى دژ
3 خولەك	پرسیار كردن Cross-examination
6 خولەك	قسمى رەتكەرە (تانه لىدەر) ئى لایمنى لەگەل
6 خولەك	قسمى رەتكەرە (تانه لىدەر) ئى لایمنى دژ
4 خولەك	قسمى رەتكەرە (تانه لىدەر) ئى لایمنى لەگەل

ب- شیوازى گفتۇگۇي پۆلسى Policy Debate Format

لە شیوازى Policy Debate دا گفتۇگۇيىكە لە نیوان چوار (4) كەس دەبىت كە دووانیان تىمى (لایمنى) لەگەل و دووانەكەي تىيان تىمى (لایمنى) دژ دەبن. ئەم شیوازە ھەشت (8) قسمەكىدەكان لەخۇ دەگىرت لەگەل بۇنى چوار (4) Cross-examination. قسمەكىدەكان لەم شیوازەدا چواريان قسمى بنیاتنهر و چواريان تانه لىدەرن (رەتكەرەن). مەبەست لە- examination لە گفتۇگۇي ئەكادىمىي بىرىتىيە لەماوەيەكى كورتى كات كە لە كۆتايى قسمە بنیاتنەرەكان دەدرىت بە لایمنىك تاۋەك پرسیار ئاراستەي لایمنى بەرامبەر بکات. ئەمەش بۇ مشتومىر كەن نىيە بەلکو بۇ كۆكەنەوەي زانىارىيە بۇ پارىزگارى كەن لە كەيىسىكەي خۆت. لەم شیوازەدا (گفتۇگۇي پۆلسى) لە دواى تەواوبۇنى قسمى بنیاتنەر ئى يەكەم لە تىمى لەگەل ئاراستەيدەکات راستەخۇ پرسیارى لىدەگىرت لەلایەن قسمەكەرى دووهم لە تىمى دژ. دووهم قسمى بنیاتنەر ئاراستەدەگىرت لە لایەن قسمەكەرى ئى يەكەم لە تىمى دژ و راستەخۇ دواى تەواوكەنلىق قسمەكەي پرسیارى لىدەگىرت لەلایەن قسمەكەرى يەكەم لە تىمى لەگەل. سېيەم قسمى بنیاتنەر لەلایەن قسمەكەرى دووهمى تىمى لەگەل ئاراستەدەگىرت و دواتر پرسیارى لە لایەن قسمەكەرى يەكەم لە تىمى دژ ئاراستەدەگىرت. چوارەم قسمى بنیاتنەر لەلایەن قسمەكەرى دووهمى تىمى دژ ئاراستەدەگىرت و دواتر پرسیارى لە لایەن قسمەكەرى دووهمى تىمى لەگەل ئاراستەدەگىرت. لە دواى تەواوبۇنى ھەرچوار قسمى بنیاتنەر و ھەرچوار Cross-examination، قسمەكەرەكان ھەلددەستن بە پىشكەشکەرە ئەنلىق قسمە تانه لىدەرەكان. يەكەم قسمى تانه لىدەر لە لایەن قسمەكەرى يەكەم لە تىمى دژ ئاراستەدەگىرت. دووهم قسمى تانه لىدەر لە لایەن قسمەكەرى يەكەم لە تىمى لەگەل ئاراستەدەگىرت. سېيەم قسمى تانه لىدەر لە لایەن قسمەكەرى دووهم لە تىمى دژ ئاراستەدەگىرت. چوارەم قسمى تانه لىدەر لە لایەن قسمەكەرى دووهم لە تىمى لەگەل ئاراستەدەگىرت و گفتۇگۇيەك كۆتايى پىدىت. لەم خشتهيە خوارەودا پىزىبەند و كاتەكانى

قسه کردن رونکرانه ته وه. لهم شیوازدا هر تیمیک ده (10) خوله کی پنده دریت له ته واوی گفتوجویه که دا که پنی ده گوتریت کاتی خو ئاما ده کردن.

کاتی تهرخان کراو	ریزبندی ئاخاوتنه کان
خوله ک 9	یه کم قسه بینیاتنمری لایه نی له گمل
خوله ک 3	Cross-examination by second negative speaker
خوله ک 9	یه کم قسه بینیاتنمری لایه نی دژ
خوله ک 3	Cross-examination by first affirmative speaker
خوله ک 9	دوووم قسه بینیاتنمری لایه نی له گمل Second affirmative constructive speech
خوله ک 3	Cross-examination by first negative speaker
خوله ک 9	دوووم قسه بینیاتنمری لایه نی دژ
خوله ک 3	Cross-examination by second affirmative speaker
خوله ک 6	یه کم قسه رهتكه روهه (تانه لیده رای لایه نی دژ) First negative rebuttal speech
خوله ک 6	یه کم قسه رهتكه روهه (تانه لیده رای لایه نی له گمل) First affirmative rebuttal speech
خوله ک 6	دوووم قسه رهتكه روهه (تانه لیده رای لایه نی دژ) Second negative rebuttal speech
خوله ک 6	دوووم قسه رهتكه روهه (تانه لیده رای لایه نی له گمل) Second affirmative rebuttal speech
خوله ک بؤ هر تیمیک 10	کاتی خو ئاما ده کردن Preparation time

ج- شیوازی گفتوجوی کارل پوپبر Karl Popper Debate Format

له شیوازی Karl Popper Debate دا گفتوجویه که له نیوان شهش (6) کم دهیت که سیانیان تیمی (لایه نی) له گمل و سیانه کمی تریان تیمی (لایه نی) دژ ده بن. ئەم شیوازه شهش (6) قسه کردن له خو ده گریت که دوو قسه کردنی یه کم و دوووم قسه بینیاتنمرن (Constructive) و چوار قسه کانی تر تانه لیده رون (Rebuttals). هروهها چوار (4) Cross-examination بونیان همیه که هر یه کیکیان له دوای ته واویونی قسه کردنیک جى به جى ده گریت. که لهم خشته یهی خواره هدا ریزبند و کاته کانیان رونکرانه ته وه. لهم شیوازدا هر قوتابییک تنهها یه ک جار قسه ده کات له گفتوجویه که دا. ئەم مەش واده کات که قوتابی ئەم شیوازه گفتوجویه لە لا پەسندیت و حەزى پېکات. جگه له مەش، ئەم شیوازه گفتوجویه لایه نیکی ترى

ئەرینىيى هەمە كە ئەمىشيان ئەھەيە كە ژمارىيەكى زۇرتىر قتابى بىشدارى پىىدەكەت لە گفتۇگۈزى ناو پۇلدا. لەم شىۋازادا ھەر تىمىك ھەشت (8) خولەك كاتى خۇ ئامادەكردنى پىىددەرىت لە نىوان قسەكردنەكان لە تەواوى گفتۇگۆزى كەدا.

كاتى تەرخان كراو	رېزبەندى ئاخاوتىنەكان
خولەك 6	Affirmative Constructive Speech يەكەمین قسەسى بىياتنەرى لايەنى لەگەل
خولەك 3	First Negative Cross-Examination
خولەك 6	Negative Constructive Speech يەكەمین قسەسى بىياتنەرى لايەنى دژ لەسەر بابەتكە
خولەك 3	First Affirmative Cross-Examination
خولەك 5	First Affirmative Rebuttal Speech يەكەمین قسەسى رەتكەرەوە (تانە لىيەر)اي لايەنى لەگەل
خولەك 3	Second Negative Cross-Examination
خولەك 5	First Negative Rebuttal Speech يەكەمین قسەسى رەتكەرەوە (تانە لىيەر)اي لايەنى دژ
خولەك 3	Second Affirmative Cross-Examination
خولەك 5	Second Affirmative Rebuttal Speech دووهەمین قسەسى رەتكەرەوە (تانە لىيەر)اي لايەنى لەگەل
خولەك 5	Second Negative Rebuttal Speech دووهەمین قسەسى رەتكەرەوە (تانە لىيەر)اي لايەنى دژ

بۇ زانىارى زىاتر لە كىتىبى :

[Argumentation and DEBATE Critical Thinking for Reasoned Decision Making by Austin J. Freeley & David L. Steinberg]

3- ھەلبىزاردەنلى بابەت (رېڭىخەتن و دىيارىكىردىنى ھىلە سەرەكىيەكان)

آ- ھەلبىزاردەنلى بابەتىكى گۈنچاوجۇ ئامادەبۇان و بۇنەكان.

ب- دارۋانىنى لىيەنلىكى مەبەست دىيارىكراو كە بە ووردى دىيارى ئەھە دەكەت چى بىكەيت لە كاتى قسەكرىنداد.

ج- به جوئی هونه‌ریک لیدوانیکی تیز ئامادېكە كە به رۇنى و به كورتى گفتۇڭۇكە كورت دەكتەوه لە كاتى و تاركىدندى.

د- ديارى كىرىدۇن و رېكخىستنى خالى سەرەكىيەكانى و تارەكەت (لیدوان) بە گۈيىھى يەك لە شىوازانە كە باسکراوه لە سەرچاوهى ھاپىچىكراو. (Chronological, Topical, Spatial, Comparative, Problem-Solution, Casual).

ه- خالى گىرنكە كانى قىسىمە كەرتىنەت (وتاركىدندى) بە يەك بىيانبەستەوه.

و- دروست كەرنى ئامادەكىدىك و هىلە سەرەكىيەكانى قىسىمە كەرتىنەت (لیدوانەكەت).

<http://www.publicspeakingproject.org/PDF%20Files/Organizing%20Web%201%20qs.pdf>

4- كارامەكانى گفتۇڭۇي ئەكادىمى:

- كارامەبىي بەریوھەردەن دىبىيەت
- لېكۆلىنەوە شى كەرنەوە
- بىيركەرنەوە رەخنە گرانە
- بىيركراوەبىي
- كارامەكانى قىسىمە كەرتىنەت
- رېكخىستانە
- كارامەبىي گۈيىگەرتىي رەخنە گرانە
- مەتمانە بە خۆبۇون
- كارى ھەرەۋەزى و ھەماھەنگى

http://www.powershow.com/view/11cc2e-NTImY/What_is_Academic_Debate_powerpoint_ppt_presentation

5- كارامەبىيەكانى پاپۇرتى ئەكادىمى (بەكارھىنانى سەرچاوهەكان و شىوازى ئامازە پىدانىيان) ئاشنابۇونى قوتابىي و فيرەكەنلىقى بە چۈنىيەتى بەكارھىنانى سەرچاوهەكان و شىوازى ئامازە پىدانىيان. بۇ زانىارى لە سەر ئەم بابەتە سوود لەم لىتكە وەردە گىرىت:

https://education.exeter.ac.uk/dll/studyskills/harvard_referencing.htm

6- پۇخت كەرنى نۇوسىن و دووركەوتتنەوە لە وەرگەرتىن و بىردىنى بىرۇكە.

7- توْماركەرنى تىبىننەيەكان.

8- كارگىرى كات و رېكخىستانە كات.

9- پهیکه‌ریهندی راپورتی ئەکادىمى

10- كارامەكانى پىشكەشكىدن و پىزىنتەيشن:

ا- قسەكىدن بە مەتمانەوە.

<http://www.publicspeakingproject.org/PDF%20Files/confidence%20web%201%20gs.pdf>

ب- خىرا و خۆشى - وەك چىرۇكىكى كىدار

<https://sites.google.com/a/appstate.edu/publicspeaking/handouts>

ج- يارمەتىيەر بىنايىيەكان - جۆرەكانى:

- پۇستەر، دەنگ و قىدىق، ھانداوت

- بنەماى دارژتن:

نهخشەي سلايدەكان، رەنگەكان، خەته كان، نۇوسىن، وېنەكان، ھىلىكارى و گرافەكان.

<http://www.publicspeakingproject.org/PDF%20Files/visual%20aids%20web%201%20gs.pdf>

د- پىكھاتە، كاركىرنى، زمانى جەستە، .....

Some other sources on Academic Debate and related skills:

-<http://debate.uvm.edu/critadv.html>

- Rules of Debate: Theory and Experiment. Eric S. Dickson_ Catherine Hafery Dimitri Landaz September 22, 2008.

-Thomas A. Hollihan and Kevin T. Baaske, The Products and Process of Human Decision Making, Theory and Practice in Academic Debate, A reference guide,David Snoball, et.al., 1994. Second Edition, ; ISBN: 1-57766-362-4, Waveland Press 2006.

11- كارامەكانى دانوستان كىرىنى ئاشتىخوازىنە ووتۇۋىز و قايىلكرىن

- قسەكىرىنى قايىلكرى

ا- رونونكىرنەوە لەسەر كەوا قايىلكرىنى ووتار چىيە.

ب- كىدارەكانى قسەكىرىنى قايىلكرى چىيە

ج- شىوازە جياكانى قسەكىرىنى قايىلكرى چىيە.

د- ناساندى ستراتىثياكانى قايىلكرىن كە وا لە ووتارەكانى دەكە كارىگەر بن.

ه- جيّبهجي کردنی نموونه‌ي گونجاو له سه‌ر بنه‌ماي ئامانجي قايلکردنی تو.

و- جياکردنوه‌ي شيوازى رپوشتى و نارپوشتى له قايلکردندا.

ز- جيّبهجيکردنی چەمگەكانى يەكە له دوايىن پرسىيارەكان و چالاکىيەكان.

<http://www.publicspeakingproject.org/PDF%20Files/persuasion%20web%201%20gs.pdf>

- پشتگيري کردن له بيرۋەكە كانت

ا- كۆکردنوه‌ي چەندىن شيواز له بەلگەكان بۇ پشتگيکردنى ئايديا كانت.

ب- جياکردنى له نىوان سى جۆرى گەواھى ، هەرا زانىنى كەى به كاريان دەھىنلى

ج- رېئيشاندىنى كتىبخانە و جياکردنوه‌ي له نىوان شيوازەكانى زانىارييەكان كە له بىرگەي جياواز دۆزرايتمەوه.

د- ھەلسەنگاندىنى مەمانەي سەرچاوه‌كان و گونجاندىيان له بۇ ووتارە كانت.

ھ - رۇونكىردنوه‌ي رامان دزىن و پلاندانان بۇ دورگىرن لە رامان دزىن.

<http://www.publicspeakingproject.org/PDF%20Files/supporting%20web1%20gs.pdf>

پاشکوی ژماره 4

(فورمی هه لسنهنگاندن قوتابی له بابهتى گفتوكوی ئەكاديمى)

First: class activity and critical thinking assessment (20%)

يەكەم: هه لسنهنگاندن له گفتوكوی هەممەلايەن و بىركردنەوهى رەخنەگرانە (15%) و تاقىكىردىنەوهىكى (Quiz) له بابهتە تىۋرىيەكان (5%)

Assessment mark 1-5 ھەلسەنگاندن بەنمرە 1-5	Activity جۇرى چالاكيي	No. ز
	Student's participation in daily class activities and student's questions are based on reasoning and logic بەشدارى كىرىنى پۇزىانەي قوتابىي له چالاكييەكانى ناوبىل و شىۋازى پرسىاركىدىن قوتابىي و رەچاوا كىرىنى لۆجىك لەپرسىارەكانى	.1
	Critical thinking in expressing their points of view بىركردىنەوهى رەخنەگرانە له دەرىپىنى بېچۈونەكانى	.2
	Group work assessment with regard to commitment and cooperation رەدەي پابەندبۇون و ھاوکاركىدىن لە كاركىردىن بە گروپ	.3
	Taqiikirدىنەوهىكى (Quiz) له بابهتە تىۋرىيەكان	.4
	Total Mark كۆي گشتى نمرەكان	

Second: Assessment of academic writing (%20)

دودوم: هەلسەنگاندن لە نووسىنى ئەكادىمىي و پىشکەشكىدىنى سىمینار (20%)، كارامەبىي نووسىنى راپورت (10%) كارامەبىي پىشکەشكىدىنى سىمینار (10%)

Assessment mark 1-5	Activity	No. ژ
ھەلسەنگاندن 1-5 بەنمرە	جۆرى چالاكيى	
	پادىي رېتكخىستنى سلايدەكان و شىوازى ديزايىنى پىزىنتەيشنەكە و تونانى پرسىيار و وەلامدانەوەي لۇجيىكى	.1
	Reflection on the topic and the use of logical argumentation تونانى كارامەبىي پىشکەشكىدىنى سىمینار لەسەر بابەتكەم و پادىي تىڭەيشتنى لە بابەتكە و بەكارھىنانى لۇجيىك و ئارگىيەمەيشن لە خىستىنەرووى سەرنجەكانىدا	.2
	The general structure of the report: the cover page, introduction, contents, conclusions and references شىوازى رېتكخىستن و پەيكەربەندى راپورتەكەي (بەرگ، پىشەكى، ناوهەرۋەك، ئەنجام، سەرچاود)	.3
	The use of credible sources in writing and How are the sources used and their organization پادىي بەكارھىنانى سەرچاودى باود پېتكراو و چۈنۈمەتى بەكارھىنانى سەرچاود لە نووسىن و پۆلىن كردىنى سەرچاود كاندا.	.4
	Total كۆرى گشتى ئاستەكان	

Third: Poster (Academic Poster 15% and Event Poster 5%)

سییه‌م: پوسته‌ری (پوسته‌ری ئەکادىمى 15% + پوسته‌ری بۇنەكان 5%)

1. (پوسته‌ری ئەکادىمى- Academic Poster-%15)

Posters Title: [[

]]

Student(s) name:

College & Department:

Presenter(s) Evaluation & Content Evaluation			A
The presenter is confident and knowledgeable about posters information and The presenter speaks fluently and answers audience questions and Objectives are stated and problem is identified, explained, solved and supported with current evidence			1
پىشکەشكار برواي بەخۆي ھەميه، تواناي بەخشىنى زانيارى ھەميه لەسەر پوسته‌رەكەي و قىسە كىرىدىنى رىنکوپىتىك و گونجاوه، تواناي وەلامى پرسىيارەكانى ھەميه بەشىۋى گۈنچاوه، ئامازەكراوه بە ئامانجە كان، پرسىيارەكانى ناو بابەت وەلامدرادەتەوە، كىشەكان دىارييكرارواه و جارەسەر كراوه و ھەرودەها ھەلسەنگاندىنى بۆ كراوه، گشت زانيارىيەكان بە بەلگەي زانستى و بابەتى روونكراوهەتەوە			1
Basic Evaluation			B
Poster includes author and supervisor affiliation, institution address and contact information and University/department logo and Font is (Calibri) unique for all texts, spelling and grammar are correct throughout and Structure of content is well organized and References are listed according to Harvard system			2
لەناو پوستەردا ئامازە كراوه بە ناو و ناوينىشانى تمواوى دانەر، سەرپەرشتىيار، بەش، كۆلىز، و زانكۆ، ھەرودەها ھەبۈنى لۆگۆي بەش، كۆلىز، ھەرودەها جۆرى نوسىن (فۇنت) پىيىستە لەھەمۇ بەشە كانى پوستەر يەك جۆربىي، ھەلەي نوسىن و رېزمانى نەبىت و پىيكتەتەي ناودەرپۇك جوان رىنکخراوه بە سىستەمى نوسىنى ئەکادىمىي و سىستەمىي ھارقەرد بەكارھاتووه بۆ نوسىنى سەرچاوه كان.			2
Design Evaluation			C
Title is good located, length (1-2 lines) and can be read from 10 feet away and The poster is divided into possible columns, section titles, Bullet points/lists are used instead of the full sentences whenever possible			3
ناونىشان شۇىنى گۈنچاوه و درېزى 2-1 رىستە دەبىت وە لەدۇورى 10 بىن دەخويىندىرىتەوە و پوستەر دابەشكراوه بۆ سەر چەند سەتوننى گۈنچاوه. خالبەندى و رېزبەندى كورتكراوه بەكارھاتووه			3
All text can be easily read from 4 feet away and white space used well and Images/graphics are relevant, necessary and have possible size and good			4

[26]

		resolution گشت نوسينه کان ده تواني له دوروی 4 پين بخويښتهدوه، بؤشايي گونجاو له نيوان پيکهاته کانی پؤстه ههيه و ويئمو داتاکان قهبارهيان گونجاوهو بابهتين وه پيويستن لهو شويئنه به کارهاتووه، شيوازه کمه رونه نه شيواوه	
		All font size conforms to the requirements of SUE (Title, subtitle, texts, etc...) Text color, poster and text color background are significant in contrast for easy reading قهباره پؤسته و گشت نوسينه کانی ناو پؤسته به گوييره پيئنمايه کانی زانکو ئاماده کراوه و گونجاوه (ناونيشان، نوسينه کان، هتد) هه رووهها رهنگي نوسينه کان و باكگراوندي نوسيين و پؤسته گونجاوه وبه ئاسانى دەخويښدرين	5
		Total Mark كۆي گشتى نمره کان	

Final result (out of 15) =

Third: Poster (Academic Poster 15% and Event Poster 5%)

سېيەم: پۆستەر (پۆستەر ئەكادىمى 15% + پۆستەر بۇنەكان 5%)

(پۆستەر بۇنەكان-Event Poster-2%)

Content Evaluation		ھەلسەنگاندىنى ناودەپەرك	A
Poster includes organizer and sponsor, institution address and contact information and University/department logo and Motto, Venue, date, time, spelling and grammar are correct throughout لە پۆستەرە كەدا ئامازە بە ناوى رېتكىخەر، سپۆنسەر، ناونىشانى دامەزراوه، ئامرازە كانى پەيوەندى كىردن (ئىمەيل، مۆبایيل) ھەروھا لۆگۆرى زانكۆ/بەش دەكىرى و ئاستى دروستى دروشىم، شوين، بەروار، كات، رېتھوس، ھەروھا پابەندبۇون بەریزمان.			1
Design Evaluation		ھەلسەنگاندىنى دىزايىن	B
	Title is good located, length (1-2 lines) and can be read from 10 feet away ناونىشانە كە لە شوينىنىكى گۈنجاۋ لە پۆستەرە كەدا نوسراوه، ۱-۲ دېپ بىت و بتوانرى لە دوورى ۱۰ بىن بىخۇيىندرىتىمەد		2
	Text color, poster and text color background are significant in contrast for easy reading and Images/graphics are relevant, necessary and have possible size and good resolution رەنگى تىكست و پۆستەر و باكىرىنە كە ئاسانكارى بۆ خۇىندىنەوە بىكات و وىئنە و گرافىكە كان پەيوەندىدار و پىويستان ھەروھا قەبارە و كوالىتى باشە.		3
Total Mark		كۆى نمرەكان	

Fourth: Assessment of academic debate and argumentation (%40)

چوارم: هه لسه نگاندن له دېبېت ئەکادىمىي و ئارگىومىنتې يىشن (%40)

Assessment mark 1-8 ھەلسەنگاندىن 1-8 بەنمرە	Activity جۆرى چالاكيى	No. ژ
	Understanding the topic and solving the problem رەدەي تىكىمەيشتى لەبابەتكە و تونانى دروستكىرىنى ئارگىومىنتى بەھىز	.1
	Self-confidence during the debate and Expression of the student's ideas during the debate and Consideration of the ethics of academic debate and self-control during the debate رەدەي مەتمانەبۇون بەخۇود لەكتى دېبەت كردن و توانتى لە گۈزارشتىكىرىن لەخۆى لەكتى دېبەت كردن و رەچاوكردىنى رەفتار و ھەلسوكەوتى ئەکادىمىي وھىمنى و ئارامى لەكتى دېبەت كردن	.2
	Influencing the audience through persuasive arguments during the debate رەدەي كارىگەربىي و سەرنجىراكىشى بۆچۈونەكانى لەسەر گروپى بەرامبەر لەكتى دېبەت كردن	.3
	Concession to the view of the opposition and reaching a common ground between two opposing opinions رەدەي پەسەند كىرىنى راي بەرامبەر و دۆزىنەوهى راي سىيەم لەناو دوو راي جىاواز	.4
	Reference to credible sources in making the arguments رەدەي پشت بەستى بۆچۈونەكانى بە سەرچاوهى باوھەپىكراو	.5
	Total كۆئى گشتى نمرەكان	